

การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามหลักทวินตภาพ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

The Exercise of Power of School Administrator Affecting The Performance of Secondary School Toward Ubiquitous Principle

ขวัญนภา อุณหกานต์

Kwannapha Uhakant

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

Department of Educational Administration, Silpakom University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: feelgood_2000@hotmail.com

Received November 16, 2023; Revised December 14, 2023; Accepted December 15, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) องค์ประกอบของการทำงานตามหลักทวินตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 3) การส่งผลขององค์ประกอบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารต่อการทำงานตามหลักทวินตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 96 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 288 เครื่องมือวิจัย 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 2) แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การสื่อสารชักจูง, การมอบหมายสั่งการ, การกำหนดเป้าหมาย, การกำกับควบคุม และความสามารถเชี่ยวชาญ
2. องค์ประกอบของการทำงานตามหลักทวินตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. องค์ประกอบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่งผลต่อการทำงานตามหลักภควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมอบหมายสั่งการ, การกำหนดเป้าหมาย, การกำกับควบคุม และความสามารถเชี่ยวชาญ สามารถทำนายการทำงานตามหลักภควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ร้อยละ 68.60

คำสำคัญ: การใช้พลังอำนาจ; การทำงานตามหลักภควันตภาพ; โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the factors of the exercise of power of school administrator 2) the factors the components of the performance secondary schools of Ubiquitous Principle and 3) the exercise of power of school administrator affecting the performance of secondary school toward Ubiquitous Principle. The sample group consisted of 96 secondary schools. The respondents in each school were the school director, A head of the learning group and A committee of school commission, totaling 288 respondents. The research tools consisted of 1) a semi-structured interview form and 2) an opinionnaire. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation exploratory factor analysis, Confirmatory Factor Analysis and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research results were found as follows;

1. The factors of the exercise of power of school administrator consist of 5 components; Communicating, Commanding, Goal setting, Control and monitoring and Expertise.

2. The factors of the performance of secondary school toward Ubiquitous Principle.

3. The factors of exercise of power by secondary school administrator affecting the performance of the secondary school toward Ubiquitous Principle consisted found 4 factors: Commanding, Goal setting, Control and monitoring and Expertise. There were predicted the performance of secondary school toward Ubiquitous Principle about 68.60 percent.

Keywords: Exercise of Power; Working According of Ubiquitous; Secondary School

บทนำ

ในสภาวะปัจจุบันที่โลกกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเกิดการแข่งขันมากยิ่งขึ้น ประเทศไทยย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้น จากการได้รับผลกระทบดังกล่าว การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจโลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความท้าทายใหม่ในกระแสโลกาภิวัตน์รอบใหม่ของโลก คือ การก้าวเข้าสู่ยุคอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of things) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) ประเทศไทยจำเป็นต้อง เร่งรัดผลักดันการปรับโครงสร้างเพื่อเปลี่ยนผ่านสู่ การขับเคลื่อนโดยนวัตกรรมและมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เน้นการพัฒนาสมรรถนะให้ยืดหยุ่นคล่องตัว เชื่อมโยง และเปิดกว้าง ควบคู่กับการพัฒนาข้อมูลและบริการรูปแบบดิจิทัล (Office of the National Economic and Social Development Council, 2023)

การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้บริหารองค์กรไม่อาจ หลีกเลี่ยงประเด็นเกี่ยวกับอำนาจได้เพราะอำนาจเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับควบคุม และผลักดันการ ดำเนินการต่าง ๆ ภายในองค์กรให้เป็นไปตามนโยบายและจุดประสงค์ ผู้บริหารต้องรู้จักกับอำนาจทุก ประเภทและเลือกใช้อำนาจให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อควบคุมให้บุคคลอื่นเชื่อฟังและปฏิบัติตาม ฉะนั้น อำนาจจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเป็นผู้นำ ผู้บริหารต้องใช้อำนาจกับใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานทุกอย่างให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้

การทำงานตามหลักภควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการทำงานที่อยู่ในทุกหนแห่ง สามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลาที่สามารถเข้าถึงอุปกรณ์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ระบบราชการจะต้องทำงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ระบบราชการ ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่ (Office of The Public Sector Development Commission, 2020) โดยต้องอาศัยมิติการทำงานตามหลักภควันตภาพ (Ubiquitous) ที่สามารถปฏิบัติราชการได้ทุกหนทุกแห่ง และทุกเวลา

ดังนั้นการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นพลัง ขับเคลื่อนให้เกิดคุณภาพการศึกษาและส่งผลต่อการทำงานตามหลักภควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานตามหลักภควันตภาพของโรงเรียน มัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการ การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบองค์ประกอบของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อทราบองค์ประกอบของการทำงานตามหลักกควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อทราบการส่งผลขององค์ประกอบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารต่อการทำงานตามหลักกควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. องค์ประกอบของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นพหุองค์ประกอบ
2. องค์ประกอบของการทำงานตามหลักกควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นพหุองค์ประกอบ และสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. องค์ประกอบของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่งผลต่อองค์ประกอบของการทำงานตามหลักกควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

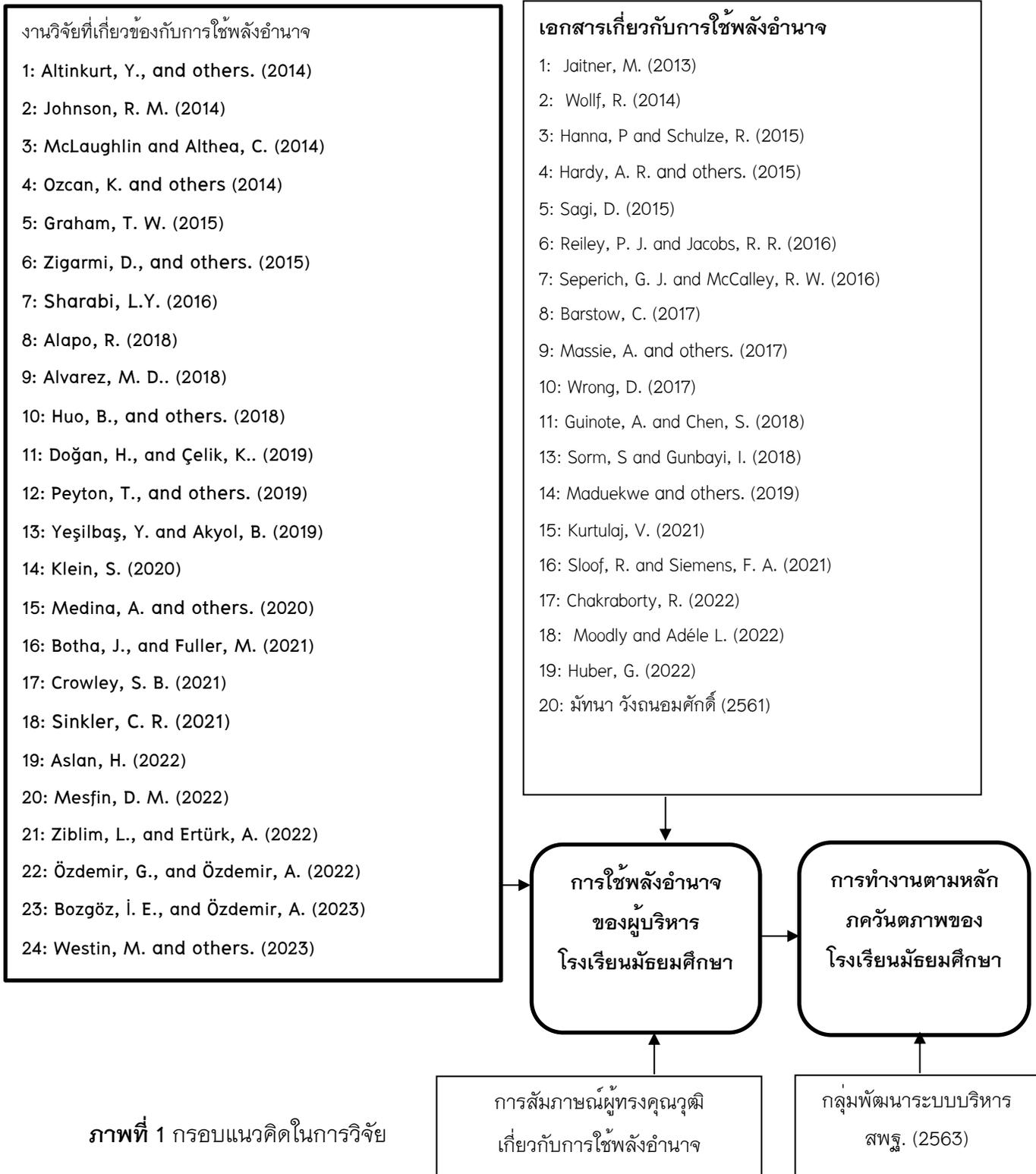
การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานตามหลักกควันตภาพ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้พลังอำนาจ ประกอบด้วย ความหมายของพลังอำนาจ ที่มาของพลังอำนาจ และการใช้พลังอำนาจ
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ความหมายของกควันตภาพความเป็นมาของกควันตภาพ โรงเรียนมัธยมศึกษา กควันตภาพกับโรงเรียนมัธยมศึกษา และการทำงานตามหลักกควันตภาพ

การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา นับว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการทำงานตามหลักกควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของการใช้พลังอำนาจ และภาคีคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีแผนแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว (The-One-Shot, Non-Experimental Case Study Design) พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2,358 โรงเรียน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของทาโรยามาเน่ (Yamane,1967) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 96 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 288 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง 2) แบบสอบถามความคิดเห็น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ด้วยตนเอง ส่วนการเก็บข้อมูลแบบสอบถามการวิจัยเกี่ยวกับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามหลักภคตภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูล คือ ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในพื้นที่ใกล้เคียง ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ ผู้ช่วยวิจัยช่วยเก็บข้อมูลในพื้นที่ห่างไกล และทางอินเทอร์เน็ต โดยได้รับแบบสอบถามความคิดเห็นกลับคืนมาจำนวนร้อยละ 85.42

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น มี 3 ตอน โดยใช้สถิติดังนี้
  - 1.1 การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ
  - 1.2 การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
  - 1.3 การวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นการทำงานตามหลักภคตวันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การวิเคราะห์การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) โดยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. การวิเคราะห์การทำงานตามหลักภคตวันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ตรวจสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์การส่งผลขององค์ประกอบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กับองค์ประกอบการทำงานตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการวิเคราะห์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การสื่อสารชักจูง, การมอบหมายสั่งการ, การกำหนดเป้าหมาย, การกำกับควบคุม และความสามารถเชี่ยวชาญ

ตารางที่ 1 องค์ประกอบและจำนวนตัวแปรการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

องค์ประกอบที่	องค์ประกอบของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	จำนวนตัวแปร
1	การสื่อสารชักจูง	18
2	การมอบหมายสั่งการ	15
3	การกำหนดเป้าหมาย	14
4	การกำกับควบคุม	7
5	ความสามารถเชี่ยวชาญ	5
รวม		59

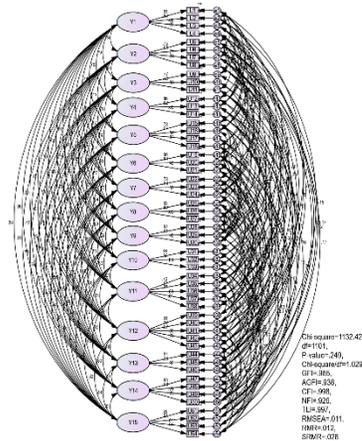
จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 59 ตัวแปร โดยองค์ประกอบการสื่อสารชักจูง มีจำนวนตัวแปรมากที่สุด จำนวน 18 ตัวแปร รองลงมา การมอบหมายสั่งการ จำนวน 15 ตัวแปร การกำหนดเป้าหมาย จำนวน 14 ตัวแปร การกำกับควบคุม จำนวน 7 ตัวแปร และความสามารถเชี่ยวชาญ จำนวน 5 ตัวแปร ตามลำดับ

2. องค์ประกอบการทำงานตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้เอกสารข้อมูลการทำงานตามหลักทฤษฎีจิตวิทยา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการซึ่งประกอบด้วย 15 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่หนึ่งของการทำงานตามหลัก
 ภาควิชาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สถิติที่ใช้ในการ ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	ค่าที่คำนวณได้	ผลการ พิจารณา
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	1132.423	-
df	-	1101	-
p-value	$p > 0.05$	0.249	ผ่านเกณฑ์
χ^2 / df	$\chi^2 / df < 2$	1.029	ผ่านเกณฑ์
CFI	≥ 0.95	0.998	ผ่านเกณฑ์
GFI	> 0.90	0.965	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> 0.90	0.938	ผ่านเกณฑ์
NFI	> 0.90	0.926	ผ่านเกณฑ์
TLI	> 0.90	0.997	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	< 0.05	0.011	ผ่านเกณฑ์
RMR	< 0.05	0.012	ผ่านเกณฑ์
SRMR	< 0.05	0.028	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 2 พบว่า ดัชนีความสอดคล้องโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งของการทำงานตามหลักภาควิชาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบ ดังนี้ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1132.423 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.249 (p-value เท่ากับ 0.249) ค่าค่าไค-สแควร์ (χ^2 / df) เท่ากับ 1.029 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (CFI) เท่ากับ 0.998 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.965 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.938 ดัชนีความสอดคล้องสัมพัทธ์ (NFI) เท่ากับ 0.926 ดัชนีที่แสดงการยอมรับของโมเดล (TLI) เท่ากับ 0.997 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.011 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.012 และดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.028 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกค่า แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น จึงมีความเหมาะสมที่สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งขององค์ประกอบหลักด้านการทำงานตามหลักภาควิชาของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีรายละเอียดดังภาพที่ 2

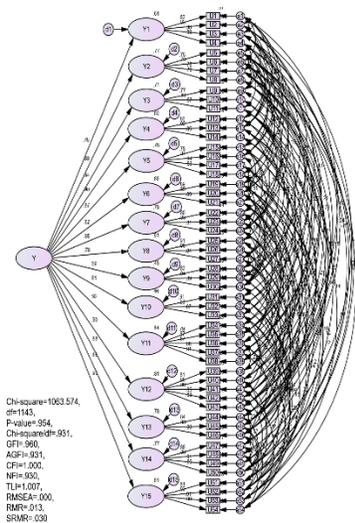

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งขององค์ประกอบหลักด้านการทำงานตามหลักทัศนภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตารางที่ 3 ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองของการทำงานตามหลักทัศนภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบ	เกณฑ์ที่ใช้พิจารณา	ค่าที่คำนวณได้	ผลการพิจารณา
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	1063.574	-
df	-	1143	-
p-value	p > 0.05	0.954	ผ่านเกณฑ์
χ^2 / df	$\chi^2 / df < 2$	0.931	ผ่านเกณฑ์
CFI	≥ 0.95	1.000	ผ่านเกณฑ์
GFI	> 0.90	0.960	ผ่านเกณฑ์
AGFI	> 0.90	0.931	ผ่านเกณฑ์
NFI	> 0.90	0.930	ผ่านเกณฑ์
TLI	> 0.90	1.007	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	< 0.05	0.000	ผ่านเกณฑ์
RMR	< 0.05	0.013	ผ่านเกณฑ์
SRMR	< 0.05	0.030	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 3 พบว่า ดัชนีความสอดคล้องโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของการทำงานตามหลักทัศนภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบ ดังนี้ ค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 1063.574 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.954 (p-value เท่ากับ 0.954) ค่าไค-สแควร์ (χ^2 / df) เท่ากับ 0.931 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (CFI) เท่ากับ 1.000 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.960 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.931 ดัชนีความสอดคล้องสัมพันธ์ (NFI) เท่ากับ 0.930 ดัชนีที่แสดงการยอมรับของโมเดล (TLI) เท่ากับ 1.007 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.000 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.013 และดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.030 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกค่า แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้น จึงมีความเหมาะสมที่สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันหลักการทำงานตามหลักทัศนภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีรายละเอียดดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองขององค์ประกอบหลักด้านการทำงานตามหลักทัศนภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตารางที่ 4 การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตัวแปรที่เข้าสมการ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	0.335	0.197		1.703	.090
1. การมอบหมายสั่งการ (X_2)	0.968	0.667	0.839	9.686**	0.000
2. ความสามารถเชี่ยวชาญ (X_5)	0.322	0.674	0.276	3.396**	0.001
3. การกำหนดเป้าหมาย (X_3)	0.189	0.680	0.154	2.171**	0.031
4. การกำกับควบคุม (X_4)	0.166	0.686	0.153	2.072**	0.039

จากตารางที่ 4 พบว่า องค์ประกอบที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ องค์ประกอบ การมอบหมายสั่งการ (X_2) ความสามารถเชี่ยวชาญ (X_5) การกำหนดเป้าหมาย (X_3) และการกำกับควบคุม (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regression) เท่ากับ 0.828 ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) เท่ากับ 0.686 หมายความว่า การมอบหมายสั่งการ (X_2) ความสามารถเชี่ยวชาญ (X_5) การกำหนดเป้าหมาย (X_3) และการกำกับควบคุม (X_4) สามารถทำนายการทำงานตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ร้อยละ 68.60 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.681 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.356 แสดงว่า การมอบหมายสั่งการ (X_2) ความสามารถเชี่ยวชาญ (X_5) การกำหนดเป้าหมาย (X_3) และการกำกับควบคุม (X_4) ส่งผลต่อการทำงานตามหลักทฤษฎีจิตวิทยาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การสื่อสารชักจูง 2) การมอบหมายสั่งการ 3) การกำหนดเป้าหมาย 4) การกำกับควบคุม และ 5) ความสามารถเชี่ยวชาญ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 คือ การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารมัธยมศึกษา เป็นพหุองค์ประกอบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่สถานศึกษาจะดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้ ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ เช่น ผู้บริหาร ครู ชุมชน และผู้ปกครองนักเรียน ในบรรดาปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือผู้บริหารสถานศึกษา เพราะ

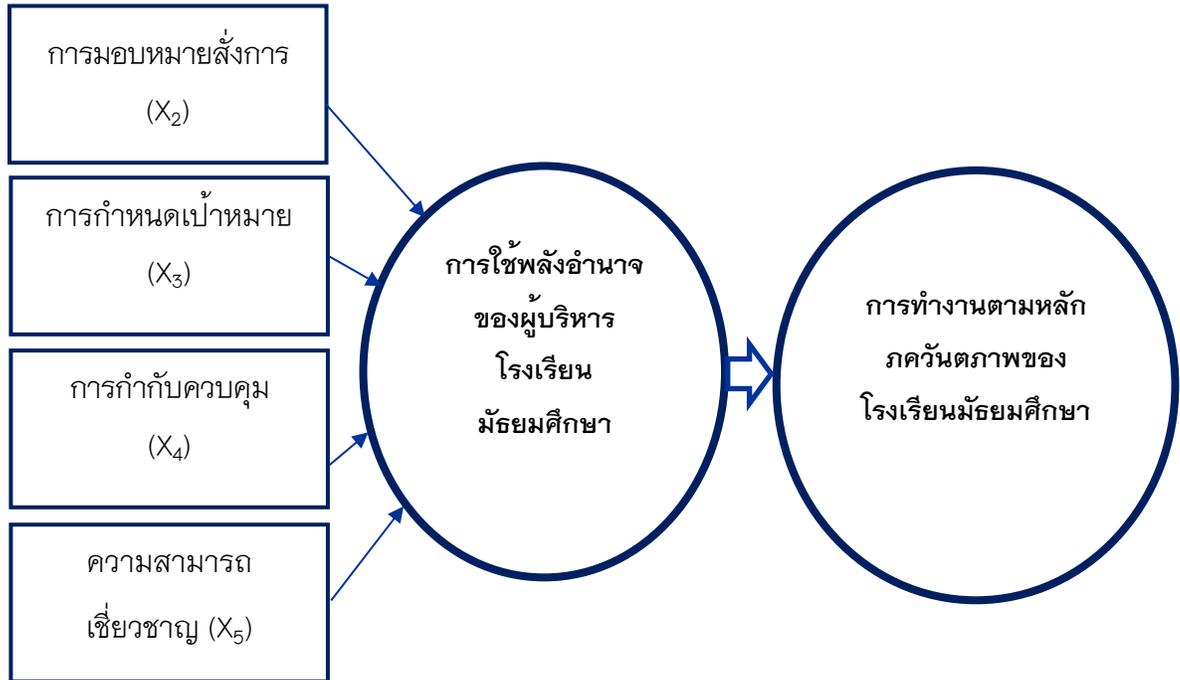
เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการให้สถานศึกษาบรรลุจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารมีหน้าที่ในการสั่งการควบคุมดูแล ตัดสินใจให้การปฏิบัติงานขององค์การบรรลุเป้าหมาย อำนาจเป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องมีและใช้พลังอำนาจนั้น เพื่อขับเคลื่อนให้องค์กรประสบความสำเร็จ การใช้พลังอำนาจ อาจก่อให้เกิดผลดีผลเสีย ผู้บริหารควรตระหนัก ทำความเข้าใจ และบริหารการใช้พลังอำนาจให้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ Barstow (2017) ได้กล่าวถึงผู้บริหารที่มีพลังอำนาจและการพลังใช้อำนาจนั้นว่า ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคคลที่สำคัญมากในการขับเคลื่อนและต้องตระหนักและพึงระวังในการใช้อำนาจ ที่ตนเองมี ต้องใช้ไปในทางที่ถูกต้อง มีการสั่งการที่ชัดเจนตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับ Hardy, Whitehouse and Yarnell (2015) ที่กล่าวว่า การใช้อำนาจนั้นต้องใช้ในทางที่ถูกต้อง หากการใช้อำนาจไปในทางที่ผิดจุดมุ่งหมาย จะส่งผลให้ผู้มีอำนาจไม่สามารถใช้อำนาจนั้นได้

2. ดัชนีความสอดคล้องโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งและอันดับสองของการทำงานตามหลักภควันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทุกองค์ประกอบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Subsoothi (2015) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ภควันตภาพวิถีสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ซึ่งผลการวิจัย สรุปเป็นองค์ประกอบได้ จำนวน 15 องค์ประกอบ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ยืนยันไปในทิศทางเดียวกันว่าองค์ประกอบของภควันตภาพวิถีสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาทั้ง 15 องค์ประกอบ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องครอบคลุม

3. องค์ประกอบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ มี 4 องค์ประกอบ คือ การมอบหมายสั่งการ (X_2) ความสามารถเชี่ยวชาญ (X_5) การกำหนดเป้าหมาย (X_3) และการกำกับควบคุม (X_4) อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความสำคัญและนำเทคโนโลยีใ นใช้ในการบริหารโรงเรียนกันอย่างแพร่หลาย จะเห็นได้จากช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Madhushree, Bhuvana and Aithal (2020) ที่พบว่า ทุกสถาบันได้นำรูปแบบการศึกษาออนไลน์มาใช้ข้อมูลเทคโนโลยีการสื่อสารและคอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับข้อมูลของ Office of The Public Sector Development Commission (2020) และยังสอดคล้องกับ Bozgoz and Ozdemir (2022) ที่พบว่า ผลวิเคราะห์การถดถอยอำนาจการให้รางวัล อนาคตทางกฎหมาย และการบีบบังคับมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อความความคิดเห็นของครูในองค์กร และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Dogan and Çeli (2019) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้อำนาจที่ถูกต้องตามกฎหมายและบีบบังคับ มากที่สุด ใช้อำนาจการให้รางวัลมากกว่ารูปแบบอำนาจอื่น ๆ เพื่อกระตุ้นครูและเพิ่มความพยายามเพื่อ เป้าหมายของโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang and Wang (2022) ที่พบว่า ระบบ สนับสนุนการปฏิบัติงานแบบภควันตภาพสำหรับครู ถูกนำมาปรับใช้ในรูปแบบที่จะสนับสนุนครูในโรงเรียน มัธยมศึกษา ตามแนวคิดของการปฏิบัติงานแบบอิเล็กทรอนิกส์และวิจัยออกแบบตามที่ผู้เขียนดำเนินการ

ซ้ำ ๆ เพื่อเป็นการวิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนา ข้อมูลที่เก็บเป็นการเก็บจากผู้ใช้งานจริงในการทำงานแบบ UPSST ผู้เข้าใช้ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 4 การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานตามหลักเกณฑ์คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

องค์ความรู้จากการวิจัย คือ การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่งผลต่อการทำงานตามหลักเกณฑ์คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีองค์ประกอบที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ การมอบหมายสั่งการ (X_2), การกำหนดเป้าหมาย (X_3) การกำกับควบคุม (X_4) และความสามารถเชิงวิชาชีพ (X_5)

สรุป

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานตามหลักเกณฑ์คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ องค์ประกอบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหาร

โรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การสื่อสารชักจูง, การมอบหมายสั่งการ, การกำหนดเป้าหมาย, การกำกับควบคุม และ ความสามารถเชี่ยวชาญ ส่วนองค์ประกอบการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 15 องค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยองค์ประกอบ การใช้พลังอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ การมอบหมายสั่งการ, การกำหนดเป้าหมาย, การกำกับควบคุม และความสามารถเชี่ยวชาญ สามารถทำนายการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ร้อยละ 68.60

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัย ที่พบว่า องค์ประกอบที่มีประสิทธิภาพในการทำนายการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา (Y_{tot}) คือ การสื่อสารชักจูง (X_1) เป็นเพียงตัวแปรเดียวที่ไม่สามารถทำนายการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับองค์ประกอบสื่อสารชักจูงเป็นลำดับรองลงมา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ตัวแปรองค์ประกอบด้านอุปกรณ์ มีค่าความสำคัญน้อยที่สุด ต่าง ๆ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัด โรงเรียน ควรสนับสนุนที่จำเป็นต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาเกิดประสิทธิภาพ

3. สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

4. สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประเมินการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพ โรงเรียนมัธยมศึกษา ปีละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา หรือสถาบันอุดมศึกษา

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพในโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนเอกชน

3. ควรมีการศึกษาหรือการทบทวนในการทำวิจัยการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพทุก ๆ 5 ปี เพื่อเป็นแนวทางการบริหารของผู้บริหารในโรงเรียนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และเป็นเครื่องมือวัดมาตรฐานในการบริหารจัดการงานในฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

4. ควรศึกษาผลกระทบเชิงนโยบายเกี่ยวกับการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารและการส่งผลกระทบต่อการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพ จากการบริหารงานในโรงเรียนเพิ่มขึ้น และอาจทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและผู้บริหารปฏิบัติเพื่อให้เห็นภาพรวมของการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารและการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพได้อย่างครบถ้วน

5. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างรูปแบบการใช้พลังอำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามหลักเกณฑ์วันตภาพ

References

- Barstow, C. (2017). *Right Use of Power: The Heart of Ethics: A Guide and Resource for Professional Relationships*. 10th Anniversary Edition. Many Realms, Routledge.
- Doğan H., & Çelik K. (2019). The Relation Between School Administrators' Use of Power Styles and Teachers' Organizational Commitment and Their Job Performance. *Education and Science, 44*, 198.
- Hardy, A. R., Whitehouse, R. & Yarnell, D. (2015). *Power and the Powers: The Use and Abuse of Power in its Missional Context*. Wipf and Stock Publishers.
- Madhushree, L. M., Bhuvana, R., & Aithal, P.S. (2020). Impact of COVID-19 on Redefining the Services of Educational Institutions using Ubiquitous Technology International Journal of Management. *Technology, and Social Sciences (IJMITS), 5*,(2), 266–282.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2023). *The Thirteenth National Economic and Social Development Plan (2023–2027)*. https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2565/E/258/T_0001.PDF
- Office of The Public Sector Development Commission (2020). *Government 4.0 Better Governance, Happier Citizens*. from www.opdc.go.th
- Özdemir, G., & Özdemir, A. (2022). The Styles of School Principals' Using Power Sources and the Relationship between Principal Support and Citizenship Behaviour (Ankara Province Example). *SDU International Journal of Educational Studies, 9*(1), 17–28.

- Subsoothi, J. (2015). *Ubiquitous Ways for The Educational Service Area Office*. [Doctoral dissertation, Silpakorn University].
- Wang, S., & Wang, G. (2022). Research on Ubiquitous Map Information Organization Oriented to Location – Based Aggregation. *Journal of Geoscience and Environment Protection*, 10, 238–249.
- World Economic Forum. (2020). *The World Economic Forum COVID*. <https://www.weforum.org/agenda/2020/07/covid19-education-lockdown- children>.
- Yamane, T. (1967). *An introduction Analysis*. Harper & Row, Publishing.